

PROTOKÓŁ

z XVIII posiedzenia Polsko-Litewskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Transgranicznej

W dniach 28-29 września 2017 roku w Mariampolu, odbyło się XVIII posiedzenie Polsko-Litewskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Transgranicznej, dalej zwanej Komisją.

Lista uczestników posiedzenia - członków Komisji i osób zaproszonych - załącznik nr 1 oraz załącznik nr 2.

Podczas posiedzenia plenarnego Komisja zatwierdziła następujący porządek obrad:

1. Inauguracja posiedzenia.
2. Podsumowanie prac grup roboczych w okresie od poprzedniego posiedzenia Komisji oraz nakreślenie zadań na 2018 rok:
  - 2.1 grupa robocza ds. współpracy przygranicznej;
  - 2.2 grupa robocza ds. ratownictwa i ochrony ludności w warunkach sytuacji nadzwyczajnych;
  - 2.3 grupa robocza ds. gospodarki przestrzennej;
  - 2.4 grupa robocza ds. współpracy międzyregionalnej.
3. Współpraca polsko-litewska w ramach programów współpracy transgranicznej współfinansowanych ze środków unijnych w latach 2014-2020.
4. Współpraca polsko – litewska w obszarze transportu:
  - 4.1 Zapewnienie równych warunków konkurencji w sąsiadujących regionach Polski i Litwy;
  - 4.2 Współpraca w ramach korytarza transportowego „Morze Północne- Bałtyk”.
5. Utworzenie wspólnej polsko – litewskiej placówki granicznej.

1. Inauguracja posiedzenia

Przewodniczący obu stron w swoich wystąpieniach podkreślili fundamentalne znaczenie inicjatyw transgranicznych dla rozwoju dwustronnej współpracy politycznej i gospodarczej i uznali za istotne kontynuowanie tej formy współpracy.

2. Podsumowanie prac grup roboczych w okresie od poprzedniego posiedzenia Komisji oraz nakreślenie zadań na 2018 rok:

Komisja wysłuchała sprawozdań przewodniczących grup roboczych, dotyczących działalności grup i realizowanych przez nie zadań oraz planów na rok 2018.

2.1. Grupa robocza ds. współpracy przygranicznej

Komisja przyjęła informację o wznowieniu prac grupy roboczej ds. współpracy przygranicznej. Komisja wysłuchała informacji współprzewodniczących w zakresie przebiegu jej prac oraz zapoznała się z postępami realizacji zapisów protokołu z ostatniego posiedzenia grupy, które miało miejsce na terytorium Republiki Litewskiej 20 kwietnia 2017 roku w Mariampolu.

Szczególną uwagę zwrócono na kwestie związane z zapobieganiem sytuacjom nadzwyczajnym w rejonach przygranicznych Polski i Litwy, w tym w zakresie współpracy służb: sanitarno-

epidemiologicznych i weterynaryjnych, ochrony środowiska i zasobów naturalnych, pożarniczych, ratowniczych i zarządzania kryzysowego, granicznych i celnych, ochrony porządku prawnego i policyjnych oraz infrastruktury granicznej.

Komisja wysoko oceniła bieżący poziom współpracy służb Polski i Litwy, biorących udział w pracach grupy roboczej oraz zaleciła kontynuowanie podjętej współpracy.

Komisja przyjęła do wiadomości, iż najbliższe posiedzenie grupy odbędzie się w 2018 roku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2.2. Grupa robocza ds. ratownictwa i ochrony ludności w warunkach sytuacji nadzwyczajnych.

Komisja przyjęła informację przewodniczących grupy roboczej, dotyczącą współpracy służb ratowniczych Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Litewskiej.

Komisja poparła inicjatywę stron w zakresie wymiany doświadczeń oraz opracowania wspólnych rozwiązań dotyczących poprawy bezpieczeństwa ludności podczas katastrof, klęsk żywiołowych i innych poważnych wypadków, w szczególności w obszarze przygranicznym, a także wspierania wspólnych działań w prowadzeniu akcji ratowniczych i prac w zakresie usuwania skutków poważnych wypadków.

Komisja poparła działania stron zmierzające do rozwoju współpracy stanowisk koordynacji ratownictwa, pomocy w nawiązywaniu bezpośrednich kontaktów między właściwymi organami w celu zapobiegania poważnym wypadkom i przygotowania do prowadzenia wspólnych działań podczas usuwania ich skutków.

Komisja poparła działania stron zmierzające do realizacji wspólnych projektów dotyczących poprawy poziomu bezpieczeństwa.

2.3. Grupa robocza ds. gospodarki przestrzennej

Komisja wysłuchiwała informacji przewodniczących grupy roboczej na temat bieżących prac legislacyjnych prowadzących do zmian przepisów prawa oraz powstania nowych opracowań politycznych dotyczących rozwoju, polityki miejskiej i planowania przestrzennego opracowywanych w obu krajach. Komisja traktuje je jako ważne dla wypracowania stanowisk do opracowań rozwoju przestrzennego dla przestrzeni polsko-litewskiego regionu granicznego.

Komisja stwierdziła, że obie strony w trakcie prac nad krajowymi aktami prawnych oraz opracowaniami polityki przestrzennej doceniają rolę dalszej współpracy nad wzmocnieniem spójności terytorialnej regionów przygranicznych obu państw, a także dążą do znalezienia odpowiednich sposobów realizacji zadań, które zostały wcześniej zlecone grupie roboczej przez Komisję.

Komisja potwierdziła, mając powyższe na uwadze, znaczenie kontynuowania prac grupy roboczej ds. gospodarki przestrzennej, związanych z tworzeniem wspólnego dokumentu rozwoju przestrzennego dla rozwoju polsko-litewskiego obszaru transgranicznego.

Komisja wskazała, że równie istotnym zadaniem grupy roboczej pozostaje tworzenie dogodnych warunków wymiany poglądów ekspertów z instytucji odpowiedzialnych za problematykę zagospodarowania przestrzennego w obu krajach oraz doprowadzenie

do zadowolającego rozwiązania transgranicznych spraw i problemów, poprzez obustronne, oparte na zasadzie wzajemności i równości konsultacje i wspólne dyskusje.

2.4. Grupa robocza ds. współpracy międzyregionalnej

Komisja wysłuchała informacji na temat współpracy podejmowanej przez instytucje i organizacje z regionów przygranicznych Polski i Litwy. Szczególne znaczenie ma w tym składanie wspólnych wniosków projektowych oraz udział we wspólnych projektach w ramach Programów Współpracy Transgranicznej, które z każdym kolejnym naborem zwiększają potencjał współpracy i wzmacniają jej efekty.

Komisja podkreśliła, że wieloletnie doświadczenie i ugruntowane partnerstwa nie przekreślają idei funkcjonowania współpracy w ramach grupy roboczej ds. współpracy międzyregionalnej. Dlatego też Komisja oczekuje, że strony porozumieją się co do formuły prac grupy i wyznaczą katalog spraw, którymi będzie się ona zajmować, nadal pozostając inicjatorem i koordynatorem polsko-litewskich przedsięwzięć. Spotkania grupy posłużą przede wszystkim do podsumowania doświadczeń dotychczasowego współdziałania i, w oparciu o nie, do nakreślenia priorytetowych dla obu stron inicjatyw.

Komisja podkreśliła rolę grupy, jako dobrej platformy do kreowania transgranicznych produktów turystycznych, jak choćby droga wodna Biebrza-Kanał Augustowski-Niemen przy współpracy z partnerem białoruskim. Za szczególnie ważne uznaje również współpracę samorządów i organizacji pozarządowych w zakresie inicjatyw kulturowych oraz dziedzictwa historycznego.

3. Współpraca polsko-litewska w ramach programów współpracy transgranicznej współfinansowanych ze środków unijnych w latach 2014-2020

Komisja wysłuchała informacji o aktualnym stanie realizacji Programu Współpracy Interreg V- A Litwa-Polska 2014-2020. Celem Programu jest zintensyfikowanie współpracy transgranicznej na pograniczu polsko-litewskim. Na realizację Programu przeznaczone są ponad 53 mln euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, z czego kwota 50 mln euro na projekty konkursowe. Środki są dostępne w ramach 4 Priorytetów Programu, z których dofinansowanie mogą otrzymać projekty dotyczące ochrony i promocji środowiska naturalnego oraz dziedzictwa kulturowego, a także wsparcia przedsiębiorczości, promocji zatrudnienia i mobilności pracowników. Dofinansowanie mogą ponadto uzyskać działania związane z rozwojem usług społecznych i zdrowotnych oraz integracją społeczną. Część środków zostanie przeznaczona na wzmocnienie potencjału instytucjonalnego oraz poprawę funkcjonowania administracji publicznej.

Komisja z zadowoleniem przyjęła informację na temat postępu we wdrażaniu Programu. Dotychczas miały miejsce dwa nabory wniosków o dofinansowanie realizacji projektów. W ramach Programu zostało zawartych 29 umów o dofinansowanie projektów na łączną kwotę ponad 23,5 mln EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR). Największym zainteresowaniem w pierwszym naborze wniosków cieszyła się oś priorytetowa dotycząca promowania włączenia społecznego oraz walki z ubóstwem i dyskryminacją, w ramach której dofinansowanie uzyskało dwanaście projektów na kwotę prawie 8 mln euro z EFRR. Wybrane projekty dotyczą przede wszystkim poprawy dostępu do usług zdrowotnych oraz integracji społecznej mieszkańców regionu przygranicznego. Ponadto, wnioskodawcy otrzymali wsparcie na wzmocnienie współpracy jednostek administracji w obszarze zapobiegania zagrożeniom, wymiany doświadczeń i poprawy usług publicznych – dofinansowanie otrzymało dziewięć projektów o wartości niemal 7 mln euro z EFRR. Sześć

projektów otrzymało środki (ponad 5 mln euro z EFRR) na promowanie i renowację obiektów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego w turystyce, natomiast dwa projekty na rozwój i wsparcie przedsiębiorczości w regionie przygranicznym.

Aktualnie oceniane są propozycje realizacji projektów złożonych w drugim naborze wniosków, który zakończył się 22 maja br. Oceniane projekty mają charakter projektów małych, których budżet nie przekroczy 50.000 euro. Wybór projektów, które otrzymają wsparcie z Programu nastąpi podczas posiedzenia Komitetu Monitorującego Programu, zaplanowanego w dniach 25 - 26 października 2017 r. Kwota alokacji przeznaczona do zakontraktowania w drugim naborze wynosi 3 mln euro. Kolejny - trzeci nabór wniosków w Programie planowany jest na wiosnę 2018 roku.

Proces realizacji Programu przebiega co do zasady sprawnie dzięki dobrej współpracy pomiędzy polskimi i litewskimi instytucjami na poziomie krajowym i regionalnym

4. Współpraca polsko-litewska w obszarze transportu:

4.1. Zapewnienie jednakowych warunków konkurencji w rejonach przygranicznych Litwy i Polski

Komisja zwróciła się z prośbą o omówienie na posiedzeniu Podkomisji ds. transportu przy Polsko-Litewskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Gospodarczej stosowania ograniczeń dla pojazdów na przygranicznym odcinku drogi Ogrodniki – Lazdijaj i zaproponowanie rozwiązania, które odpowiadałoby interesom lokalnych społeczności przy uwzględnieniu stanu dróg.

4.2. Współpraca w ramach korytarza transportowego „Morze Północne – Bałtyk”

Komisja zapoznała się ze stanem obecnym inwestycji i możliwościami dotyczącymi ich kontynuowania na szlaku kolejowym E20 oraz E75 („Rail Baltica”), szczególnie na transgranicznym odcinku Białystok - Kowno. Na podstawie informacji przekazanych przez obie strony Komisja stwierdziła znaczne zaawansowanie inwestycji modernizacji linii kolejowych E20: granica polsko – niemiecka – Warszawa i E75: Warszawa - Białystok oraz na odcinku od granicy polsko – litewskiej do Kowna. Wyraziła także nadzieję na konsekwentne dążenie do zapewnienia stanu infrastruktury kolejowej zgodnego z regulacjami unijnymi, w tym szczególnie z rozporządzeniem w sprawie wytycznych UE dotyczących transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) w terminie do 2030 roku, uwzględniając efektywność ekonomiczną projektu oraz uwarunkowania środowiskowe. Komisja zauważyła, że potrzebne są dalsze działania w celu promowania ruchu towarowego między Polską a Litwą drogą kolejową, przy wykorzystaniu możliwości oferowanych przez kolejowy korytarz towarowy nr 8 („Morze Północne – Bałtyk”).

Komisja odnotowała, że w zakresie ponadlokalnych pasażerskich połączeń kolejowych obie strony wyrażają zainteresowanie przedłużeniem z Polski na Litwę trasy pociągu kursującego obecnie na trasie Kraków – Warszawa – Białystok – Suwałki/Grodno. Obecnie, w związku z brakiem taboru Kolei Litewskich dostosowanego do kursowania po torze 1435 mm zostały zawieszona uzgodnienia ws. rozkładu jazdy na lata 2018/19.

Ponadto od 2016 roku uruchomiono okresowy pociąg relacji Białystok – Kowno. Komisja odnotowała efektywną współpracę obu stron w zakresie kontynuacji budowy szlaków drogowych w standardzie dróg ekspresowych i autostrad, tak, by osiągnąć spójność w ramach Transeuropejskiej Sieci Transportowej. Szczególnie dotyczy to przygotowania budowy drogi

ekspresowej S61 Ostrów Mazowiecka – Budzisko po stronie polskiej oraz drogi A5 Kowno-Kalwaria po stronie litewskiej w ramach szlaku „Via Baltica”. Ścisła współpraca administracji drogowych obu państw pozwala obu stronom skorzystać z możliwości wykorzystania środków finansowych UE.

Komisja stwierdziła, że osiągnięto widoczny postęp w procesie przygotowania i realizacji inwestycji transportowych w korytarzu „Morze Północne – Bałtyk”, zarówno w transporcie kolejowym, jak i drogowym. Komisja podkreśla konieczność ich kontynuacji w celu utrwalenia wzajemnych relacji gospodarczych, handlowych i społecznych.

5. Utworzenie wspólnej polsko-litewskiej placówki granicznej

Strony zapoznały się ze stanem prac nad inicjatywą utworzenia polsko - litewskiej wspólnej placówki służb granicznych. Komisja zgodziła się, że dyskusja nad szczegółowymi aspektami zagadnienia, w tym przeprowadzenie wspólnej analizy zasadności utworzenia placówki, będzie kontynuowana.

Komisja zdecydowała, że kolejne, XIX posiedzenie Komisji odbędzie się w 2018 roku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejszy Protokół sporządzono w dniu 29 września 2017 roku w Mariampolu (na Litwie) w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, każdy w języku polskim i litewskim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

Jakub Skiba

Giedrius Surplys

Przewodniczący
polskiej części Polsko-Litewskiej
Komisji Międzyrządowej
ds. Współpracy Transgranicznej

Przewodniczący
litewskiej części Litewsko-Polskiej
Komisji Międzyrządowej
ds. Współpracy Transgranicznej